

Nr 237.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1935/1936 för viss personal inom den civila statsförvaltningen m. m.; given Stockholms slott den 26 april 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 april 1935.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, försvars-, social-, ecklesiastik-, jordbruks- och handelsdepartementen anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

Tillfällig löneförbättring har från och med år 1919 beretts befattningshavare vid icke nyreglerade verk. Syftet med denna förmån har varit att kompensera den ökning i levnadskostnaderna, som intill tiden för världskrigets utbrott, d. v. s. mitten av år 1914, ägt rum från den tid räknat, vars prisnivå varit grundläggande för de dessförinnan verkställda löneregleringarna för respektive verk. Vid senare löneregleringar hava däremot lönerna för de perso-

nalgrupper, vilka därav berörts, bestämts med hänsyn till det prisläge, som, under förutsättning att normala förhållanden hade förelegat, skulle hava varit rådande i början av 1920-talet. Härjämte hava för befattningshavare vid såväl nyreglerade som icke nyreglerade verk tillkommit särskilda, av prisstegringen under kristiden föranledda dyrtidstillägg, och för utjämning av den olikhet, som till följd av tillämpningen av nyssnämnda skilda principer måste uppstå med avseende å lönernas storlek vid nyreglerade och icke nyreglerade verk, i det att vid de förra lönerna hänföra sig till en högre prisnivå än vid de senare, gäller en viss reduktion av dyrtidstilläggen till befattningshavare med nyreglerade löner.

Beträffande tillfällig löneförbättring under innevarande budgetår har Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut (proposition nr 192, riksdagens skrivelse nr 169) den 15 juni 1934 utfärdat kungörelse (nr 347). Jämlikt denna kungörelse skall tillfällig löneförbättring utgå *dels* vid befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt två vid kungörelsen fogade tabeller (I och II), *dels ock* vid befattningar, icke uppförda å ordinarie stat, inom de förvaltningsgrenar, vid vilka tillfällig löneförbättring sålunda medgivits för ordinarie personal. I fråga om bestämmelserna för den tillfälliga löneförbättringen hänvisas till kungörelsen.

I årets statsverksproposition framhöll jag, vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor, att frågan om tillfällig löneförbättring under budgetåret 1935/1936 ännu icke föreläge i det skick, att den kunde underställas Kungl. Maj:ts slutliga prövning, vadan särskild proposition i ämnet först senare kunde föreläggas riksdagen.

I enlighet med grunderna för den nya riksstatsuppställningen blevo emellertid medel till bestridande i förekommande fall av kostnaderna för tillfällig löneförbättring inräknade i de anslag, om vilka vederbörande departementschefer vid behandlingen av de olika huvudtitlarna framställde förslag. Under fjärde huvudtiteln gjorde dock chefen för försvarsdepartementet hemställan om beräkning av ett särskilt anslag för ändamålet å 8,000 kronor. Medelsbehovet uppskattades med utgångspunkt från nu gällande bestämmelser angående löneförbättringen.

Det förslag till tillfällig löneförbättring under budgetåret 1935/1936 för olika grupper av *befattningshavare å ordinarie stat*, som jag nu går att framlägga, har sammanfattats i två tabeller (Tabell I och II), vilka torde få såsom bilagor fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende. Förslaget ansluter sig till vad som gäller för innevarande budgetår, dock med följande ändringar.

I propositionen nr 125 till 1931 års riksdag angående provisoriskt dyrortsstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst förordades, att bland ordinarie befattningshavare med oregerad avlöning, stationerade å dyraste orter, viss fögderipersonal samt registratorn på övergångsstat i försäkringsinspektionen skulle tillerkännas dyrortstillägg i form av en höjning med tjuo procent av den till dem utgående tillfälliga löneförbättringen. I enlighet härmed hemställdes i propositionen nr 126 till samma års riksdag angående tillfällig

löneförbättring under budgetåret 1931/1932 för viss personal inom civila statsförvaltningen, att löneförbättringen skulle för följande befattningshavare upptagas med härefter angivna belopp, nämligen:

Befattningshavare	Belopp kronor	Ökning kronor
Landsfogden i Stockholms län	1,440	240
» » Norrbottnens »	1,440	240
Häradsskrivaren i Luleå fögderi	1,020	170
Landsfiskalen i Kiruna distrikt	900	150
Registratorn i försäkringsinspektionen	1,080	180

Kungl. Maj:ts förslag bifölls av riksdagen. Tillfällig löneförbättring utgår alltjämt med nyss angivna belopp till nämnda befattningshavare med undantag av registratorn å övergångsstat hos försäkringsinspektionen, vars befattning numera bortfallit.

I särskilda utlåtanden hava statskontoret och riksräkenskapsverket med hänsyn till de indextal, som vid den av socialstyrelsen senast verkställda, förnyade undersökningen av levnadskostnaderna i riket åsatts Stockholm och Kiruna, ifrågasatt att en fördubbling skulle äga rum av det dyrortstillägg, som i form av procentuell höjning av den tillfälliga löneförbättringen tillerkänts landsfogden i Stockholms län, men att å andra sidan förhöjd tillfällig löneförbättring icke längre skulle utgå till landsfiskalen i Kiruna distrikt. Riksräkenskapsverket har därjämte föreslagit, att å vissa andra orter förhöjd tillfällig löneförbättring skulle utgå i anslutning till vad som nu gäller för i Stockholm och Luleå stationerade befattningshavare.

Enligt det förslag angående provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, som jag tidigare i dag framlagt, skall under nästa budgetår dylikt tillägg utgå å följande orter, nämligen:

Stockholms stad;

Sundbybergs stad;

Råsunda municipalsamhälle, Hagalunds municipalsamhälle, Hagalunds järnvägsstation, lokomotivstationen Hagalunds övre, förorterna Karlberg och Tomtebodas samt Ulriksdals samhälle, alla i Solna socken av Stockholms län;

Sundsvalls stad;

Östersunds stad;

Luleå stad;

Gällivare kyrkostad (municipalsamhälle) och Gällivare kyrkby utanför municipalsamhället i Gällivare socken av Norrbottens län; ävensom

Kiruna municipalsamhälle och Kiruna gruvsamhälle i Jukkasjärvi socken av Norrbottens län.

Förhöjd tillfällig löneförbättring torde med hänsyn härtill alltjämt böra tillkomma landsfogdarna i Stockholms och Norrbottens län, vilkas stationeringsorter utgöra respektive Stockholm och Luleå, samt landsfiskalen i Kiruna distrikt. Som häradsskrivaren i Luleå fögderi numera icke är stationerad i Luleå stad, bör han icke längre komma i åtnjutande av det dyrortstillägg, som

i form av förhöjning av den tillfälliga löneförbättringen till honom utgått från och med budgetåret 1931/1932. Nu utgående tillfällig löneförbättring åt landsfogden i Stockholms län torde i överensstämmelse med det förut i dag av mig framlagda förslaget rörande provisoriskt dyrortstillägg under nästkommande budgetår för i Stockholm stationerade befattningshavare böra höjas med 120 kronor till 1,560 kronor. Detta belopp bör fördelas på lön och tjänstgöringspenningar efter samma förhållande som nuvarande löneförbättring. För landsfogden i Norrbottens län samt landsfiskalen i Kiruna distrikt ifrågasätter jag icke ändring i de nu såsom tillfällig löneförbättring utgående beloppen.

Förhöjd tillfällig löneförbättring torde vidare böra tillkomma viss fögderipersonal å de nya orter, där enligt det i dag framlagda förslaget provisoriskt dyrortstillägg skall utgå under nästa budgetår. Liksom år 1931 bör därvid lönetillägg endast medgivas i fall, där vid nuvarande lönesättning hänsyn tagits till dyrortsförhållanden. Så är fallet beträffande landsfogden i Jämtlands län, stationerad i Östersund, samt landsfiskalen i Gällivare distrikt, bosatt inom Gällivare kyrkostad. Den förre torde böra erhålla enahanda tillägg som landsfogden i Norrbottens län. Landsfiskalen i Gällivare distrikt bör i förevarande hänseende likställas med landsfiskalen i Kiruna distrikt.

Enligt beslut av 1934 års riksdag (skrivelse nr 304) skall med utgången av juni 1935 förskolan för blindas i Växjö nedläggas samt från och med höstterminen 1935 upprättas en hantverksskola för blindas kvinnor, vilken skall förläggas till de genom nedläggandet av förskolan för blindas i Växjö ledigblivna lokalerna. I anledning härav skulle, såsom chefen för ecklesiastikdepartementet framhållit under punkt 191 av åttonde huvudtiteln i årets statsverksproposition, hantverksskolan i Kristinehamn för blindas i fortsättningen benämnas hantverksskolan i Kristinehamn för blindas män.

Rektorn vid den nya hantverksskolan i Växjö bör i fråga om tillfällig löneförbättring jämföras med rektorn vid motsvarande skola i Kristinehamn.

Alltsedan budgetåret 1931/1932 har tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid navigationsskolorna utgått med vissa förhöjda belopp i avvaktan på lönerglering för personalen vid undervisningsanstalterna i allmänhet. De ökade löneförbättringsbeloppen hava avvägts sålunda, att likställighet i löneställning åvägabragts med motsvarande lärare vid realskolorna. För rektor vid navigationsskolan i Kalmar, vilken stad för närvarande är placerad i ortgruppen D, utgör i enlighet härmed den tillfälliga löneförbättringen 1,800 kronor, medan adjunkt vid samma skola såsom dylik förmån åtnjuter 1,900 kronor. Vid den nu senast utförda dyrortsundersökningen har Kalmar uppflyttats i ortgruppen E. Med hänsyn härtill torde nyssnämnda befattningshavare böra tillerkännas viss ökning av dem nu tillkommande tillfällig löneförbättring sålunda, att deras sammanlagda löneförmåner komma att motsvara de å E-ort till rektor respektive adjunkt vid realskolorna utgående löneförmånerna. I överensstämmelse härmed har i tabell I den tillfälliga löneförbättringen åt rektor vid navigationsskolan i Kalmar upptagits med 1,900 kronor och åt adjunkt vid samma skola med 2,000 kronor.

De ändringar, som föranledas av bifall till vad nu föreslagits, hava vidtagits i tabell I och II.

Ur tabell II har vidare uteslutits den under tionde huvudtiteln upptagna rubriken »Befrämjande i allmänhet av hemslöjden».

Slutligen har ur tabell II uteslutits vad tabellen nu innehåller rörande befattningshavare vid flottans pensionskassa. Enligt det förslag, som framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 193 till årets riksdag angående vissa anslag för budgetåret 1935/1936 till det militära pensionsväsendet m. m. skall nämligen flottans pensionskassa i sin nuvarande form upphöra och kassan övergå till att bli en enskild inrättning för ombesörjande av marinens familjepensionering under namn av Marinens änke- och pupillkassa. Medel för tillfällig löneförbättring åt nuvarande ordinarie befattningshavare hos flottans pensionskassa hava inräknats under det av Kungl. Maj:t i nyssnämnda proposition äskade förslagsanslaget till förvaltningsbidrag till marinens änke- och pupillkassa.

Innan jag härefter framlägger förslag om tillfällig löneförbättring under nästkommande budgetår för icke-ordinarie personal, får jag erinra, att i propositionen nr 192 till fjolårets riksdag vissa ändringar föreslogos i dittills tillämpade regler för reduktion av den tillfälliga löneförbättringen för lärare, vilken på grund av från städer, prebenden eller donationer enligt gällande stat härflytande förmåner åtnjuter högre inkomster av tjänsten än den avlöning, som eljest i allmänhet tillkommer motsvarande befattningshavare. Enligt ändringsförslaget, som bifölls av riksdagen, skulle i berörda hänseende för innevarande budgetår gälla i huvudsak

a) *att*, där enligt gällande stat lärare på grund av förmåner, som härflyta från av städer eller enskilda donerade fastigheter eller från andra slag av donationer än sådana som avse fast egendom, åtnjuter högre inkomster å tjänsten än den avlöning, som eljest i allmänhet tillkommer motsvarande befattningshavare, den tillfälliga löneförbättringen icke skall utgå med högre belopp än att densamma jämte vad som, på sätt nyss är sagt, tillkommer vederbörande utöver normalavlöningen, uppgår till sammanlagt högst 1,000 kronor; skolande vid avgörande av fråga om tillfällig löneförbättring för dessa lärare storleken av vederbörandes löneinkomst utöver normalavlöningen beräknas till ett belopp, utgörande medeltalet för åren 1929—1933 av den med tjänsten på grund av omförmälda förmåner förenade löneinkomsten utöver normalavlöningen;

b) *att*, där i lärares avlöning ingå förmåner från hemman eller jordar, som av kronan för sådant ändamål anslagits, begränsning av den tillfälliga löneförbättringen skall förekomma endast i fall, då förmånens värde enligt av kammarkollegiet fastställd uppskattning överstiger beloppet av den avlöning, som eljest i allmänhet tillkommer motsvarande befattningshavare, i vilket fall den tillfälliga löneförbättringen icke må utgå med högre belopp än att densamma jämte det belopp, varmed förmånens värde enligt staten överstiger normalavlöningen, uppgår till sammanlagt högst 1,000 kronor; samt

c) *att*, där i lärares avlöning ingå förmåner av både de under a) och de under b) angivna slagen, den tillfälliga löneförbättringen icke skall utgå med högre belopp än att densamma jämte summan av det enligt a) och det enligt b) beräknade överskottet utöver normalavlöningen uppgår till högst 1,000 kronor.

Med hänvisning till den närmare redogörelse i förevarande fråga, som lämnades i nyssnämnda proposition till 1934 års riksdag, får jag förorda, att de regler för reduktion av den tillfälliga löneförbättringen, som för innevarande budgetår godkändes av 1934 års riksdag, skola i huvudsak tillämpas jämväl under nästkommande budgetår; därvid dock bör iakttagas, att i stället för medeltalet för åren 1929—1933 skall gälla medeltalet för åren 1930—1934.

I fråga om tillfällig löneförbättring under budgetåret 1935/1936 åt *icke-ordinarie befattningshavare* inom den civila statsförvaltningen har jag att föreslå ändring i nuvarande bestämmelser endast såvitt angår statens fattigvårdskonsulenter. Dessa befattningshavare äro samtliga uppförda å extra stat.

För den statens fattigvårdskonsulent, som är stationerad i Stockholm, höjdes — i samband med att provisoriskt dyrtidstillägg tillerkändes befattningshavare vid nyreglerade verk — år 1931 den tillfälliga löneförbättringen från 1,000 kronor till 1,200 kronor. Till övriga fattigvårdskonsulenter utgår tillfällig löneförbättring med 1,000 kronor. Av dessa är en stationerad i Östersund och en i Luleå; för båda de sistnämnda befattningshavarna, liksom för fattigvårdskonsulenten i Stockholm, äro i avlöningsstaten upptagna särskilda ortstillägg å 500 kronor.

Såsom förut framhållits ingå Östersund och Luleå bland de orter, där enligt det tidigare i dag framlagda förslaget provisoriskt dyrtidstillägg skulle utgå under nästa budgetår. Med hänsyn härtill torde de i nämnda städer stationerade fattigvårdskonsulenterna nu böra tillerkännas tillfällig löneförbättring med samma belopp, som sedan budgetåret 1931/1932 tillkommit fattigvårdskonsulenten i Stockholm eller 1,200 kronor. Den tillfälliga löneförbättringen för sistnämnde befattningshavare bör å andra sidan i anslutning till det förslag till provisoriskt dyrtidstillägg under nästkommande budgetår för i Stockholm stationerade befattningshavare, vilket förut i dag framlagts, höjas med 120 kronor till 1,320 kronor. Beloppet bör fördelas på lön och tjänstgöringspenningar efter samma grunder som nuvarande löneförbättring.

Vad slutligen angår det anslag, som under fjärde huvudtiteln bör upptagas till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, synes anledning icke finnas till ändring i det i statsverkspropositionen för ändamålet beräknade beloppet. Beträffande befattningshavare, lydande under övriga huvudtitlar, skola kostnaderna för tillfällig löneförbättring bestridas från de anslag, av vilka vederbörandes lön utgår; dock bör liksom hittills den tillfälliga löneförbättringen åt föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara utgå av inrättningens egna medel.

Närmare föreskrifter rörande den tillfälliga löneförbättringen torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda i huvudsaklig överensstämmelse med de hittills gällande bestämmelserna.

I detta sammanhang ber jag att få till behandling upptaga jämväl frågan om grunderna för provisorisk avlöningsförbättring för viss lärarpersonal m. fl. under budgetåret 1935/1936.

I syfte att bereda lärare vid det statliga undervisningsväsendet å dyrare orter avlöningsförstärkning beviljade 1929 års riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anslag till provisorisk avlöningsförbättring. Anslagen upptogs dels under åttonde huvudtiteln beträffande lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter och dels under tionde huvudtiteln beträffande lärare vid navigationsskolorna. Anslag för ändamålet hava sedermera årligen anvisats. Å riksstaten för nästa budgetår skola enligt grunderna för den nya riksstatsuppställningen dylika anslag icke uppföras, utan den provisoriska avlöningsförbättringen skall under nämnda budgetår bestridas från de anslag, av vilka vederbörande befattningshavares lön utgår. Medel för provisorisk avlöningsförbättring hava i enlighet härmed i förekommande fall inräknats i avlöningsanslag, vilka för nästa budgetår under åttonde och tionde huvudtitlarna äskats i statsverkspropositionen.

Gällande grunder för provisorisk avlöningsförbättring återfinnas, såvitt här är i fråga, i Kungl. Maj:ts kungörelse den 5 juli 1929 (nr 240) med däri genom kungörelserna den 19 juni 1931 (nr 276) och den 30 juni 1932 (nr 317) gjorda ändringar. Vad angår nästkommande budgetår har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkt 140, i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag på hemställan av chefen för ecklesiastikdepartementet föreslagit, att avlöningsförbättringen till lärare vid de allmänna läroverken, högre lärarinnese seminariet, statens skolköksseminarium och hushållsskola, statens folkskoleseminarier, de tekniska läroverken och statens småskoleseminarier ävensom till statens folkskolinspektörer och nomadskolinspektören skulle utgå enligt samma grunder, som föreskrivits för budgetåret 1934/1935. Motsvarande förslag har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln, punkt 20, på hemställan av chefen för handelsdepartementet framlagt beträffande lärare vid navigationsskolorna.

Efter statsverkspropositionens avlåtande till riksdagen har emellertid utgångsläget för ifrågavarande spørsmåls bedömande till följd av den nu slutförda, förnyade undersökningen av levnadskostnaderna i riket i viss mån förskjutits, och frågan torde med hänsyn härtill böra upptagas till förnyad prövning.

Därvid må först erinras, att provisorisk avlöningsförbättring till ifrågavarande lärarpersonal utgår endast å F- och G-orter. I överensstämmelse med ett av Kungl. Maj:t i propositionen nr 125 till 1931 års riksdag framlagt förslag hava lärarna å de dyraste G-orterna från och med budgetåret 1931/1932 tillgodonjutit dyrortstillägg i form av förhöjning av den provisoriska avlöningsförbättringen. Höjningen, varierande mellan 200 kronor och 80 kronor, har motsvarat två tredjedelar av de å andra orter utgående beloppen.

I sina förut berörda utlåtanden hava statskontoret och riksräkenskapsverket ifrågasatt viss ytterligare förhöjning av den till lärarpersonalen i Stockholm nu utgående provisoriska avlöningsförbättringen.

För min del får jag efter samråd med cheferna för ecklesiastik- och handelsdepartementen förorda, att *förhöjd* provisorisk avlöningsförbättring må under nästa budgetår utgå till ifrågavarande lärarpersonal m. fl. å orter, där enligt det tidigare i dag framlagda förslaget provisoriskt dyrortstillägg skall utgå under samma budgetår. Dessa orter utgöra Stockholm, Sundbyberg, Sundsvall, Östersund, Luleå, Gällivare och Kiruna. Förhöjningen torde i allmänhet böra, liksom hittills, motsvara två tredjedelar av de å andra orter utgående beloppen. För Stockholm ifrågasätter jag emellertid i anslutning till det förslag till provisoriskt dyrortstillägg under nästkommande budgetår för här stationerade befattningshavare, vilket förut i dag framlagts, en ytterligare höjning med 120 kronor. Sistnämnda *särskilda förhöjning* för Stockholms vidkommande bör dock i intet fall överstiga två tredjedelar av det å F-orterna och de billigare G-orterna såsom provisorisk avlöningsförbättring utgående beloppet. I övrigt torde under budgetåret 1935/1936 provisorisk avlöningsförbättring till ifrågavarande lärarpersonal böra utgå enligt samma grunder, som föreskrivits för budgetåret 1934/1935.

Jag torde slutligen här få anmäla två hos Kungl. Maj:t gjorda framställningar, den ena av Stockholmskretsarna av Sveriges folkskolläraryr- och folkskolläraryrinneförbund samt Stockholms folkskolors småskolläraryrinneförening och den andra av statsläroverkens rektorsförenings styrelse.

I den förra framställningen hemställles, att Kungl. Maj:t vid utarbetande av förslag för nästa budgetår till provisoriskt dyrortstillägg för befattningshavare med statlig lön i Stockholm måtte häri inbegripa samtliga folk- och småskollärare i Stockholm samt att det provisoriska dyrortstillägget för dessa lärare måtte utgå med belopp motsvarande vad som kunde fastställas för lärare med statlig lön i jämförlig löneställning.

I anledning av denna framställning må framhållas, hurusom vid bestämmandet av avlöningsförmånerna åt lärarna vid det statliga undervisningsväsendet hänsyn i avsevärd utsträckning tagits till dyrortsförhållanden. Alltsedan budgetåret 1925/1926 utgår sålunda den tillfälliga löneförbättringen för nämnda lärarpersonal med olika belopp å olika orter i enlighet med fastställd dyrortsgruppering, och för lärare med stationering å de dyrare orterna utgår tillika, såsom nyss berörts, provisorisk avlöningsförbättring. I motsats till vad fallet är med de nu senast avsedda lärarnas löner kunna däremot lönerna för lärare vid folk- och småskolor icke anses vara dyrortsbestämda. Visserligen utgår den provisoriska avlöningsförbättring, som tillkommer dessa kommunalt anställda lärare jämlikt kungörelsen den 5 juli 1929 (nr 241), med något lägre belopp å A-orter än å övriga orter. Skillnaden är emellertid obetydlig och torde väsentligen vara motiverad av önskan att icke föregripa en kommande löne reglering jämte vad därmed står i samband. Med hänsyn härtill äro folk- och småskollärarna med avseende å metoderna för lönesättningen närmast att jämföras med sådana statliga tjänstemän med oreglerad avlöning, för vilka

avlöningen icke är dyrortsbestämd. Vid sådant förhållande torde frågan om dyrortstillägg till lönerna för ifrågavarande lärare icke i detta sammanhang böra upptagas till prövning. I samband med en blivande lönereglering för den icke-statliga lärarpersonalen torde spörsmålet om lönernas avvägning med hänsyn till dyrortsförhållanden få tagas under övervägande. Jag har alltså ansett mig icke böra tillstyrka bifall till personalförbundens framställning.

Statsläroverkens rektorsförenings styrelse har hemställt, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder i syfte att bereda statsläroverkens rektorer provisorisk avlöningsförbättring i likhet med läroverkens övriga befattningshavare.

I denna fråga anförde dåvarande chefen för ekleklesiastikdepartementet i den till 1929 års riksdag avlåtna propositionen (nr 181) angående provisorisk avlöningsförbättring för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. huvudsakligen följande:

Vad rektorerna vid de allmänna läroverken beträffar, åtnjuta dessa fri bostad eller ersättning därför. Skolöverstyrelsen har hemställt, att denna förmån skulle upphöra samt att rektor vid högre allmänt läroverk skulle erhålla lön i lönegraden B 30 och rektor vid realskola i B 26 jämte viss löneförstärkning beroende på läroverkets storlek. Då enligt en sådan löneprincip en del rektorer, särskilt de vid läroverk med litet lärjungeantal, vid löneregleringens genomförande icke skulle få någon nämnvärd förhöjning i sina nuvarande avlöningsförmåner, synes för närvarande icke kunna förordas något provisoriskt avlöningstillägg för sådana rektorer, vilka åtnjuta fri bostad eller ersättning därför. Som ytterligare skäl härför må anföras, att dessa befattningshavare genom nämnda förmån åtminstone i ett avseende kunna sägas hava erhållit full kompensation för levnadskostnadernas ökning efter år 1914.

Då även rektorerna och föreståndarna vid övriga här ifrågavarande läroanstalter åtnjuta fri bostad eller ersättning därför, böra ej heller dessa befattningshavare nu tillerkännas provisorisk avlöningsförbättring.

De skäl, vilka sålunda år 1929 åberopades mot provisorisk avlöningsförbättring åt rektorer, vilka åtnjuta fri bostad eller ersättning därför, synas alljämt äga sin giltighet. Ej heller till den av statsläroverkens rektorsförenings styrelse gjorda framställningen har jag därför ansett mig böra tillstyrka bifall.

Under åberopande av vad jag i ärendet anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte — med återkallande av de i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln, punkt 140, och tionde huvudtiteln, punkt 20, framlagda förslagen, såvitt de angå grunderna för provisorisk avlöningsförbättring för viss lärarpersonal under budgetåret 1935/1936 — föreslå riksdagen

d e l s medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1935/1936 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt förut omförmälda tabeller (Tabell I och II), med iakttagande likväl dels att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat, med undantag av den i tabell II upptagne, å äldre stat kvarstående audi-

tören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, dels ock att tillfällig löneförbättring till lärare, som åtnjuta från städer, prebenden eller donationer härflytande förmåner, skall utgå enligt av mig i det föregående angivna grunder;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1935/1936 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, med iakttagande dock, vad angår fattigvårdskonsulenterna i Stockholm, Östersund och Luleå, av vad i det föregående förordats; samt

att provisorisk avlöningsförbättring må under budgetåret 1935/1936 i enlighet med vad i det föregående förordats utgå till lärare vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminarier, statens skolköksseminarium och hushållsskola, statens folkskoleseminarier, de tekniska läroverken, statens småskoleseminarier och navigationsskolorna ävensom till statens folkskolinpektörer och nomadskolinpektören;

dels till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av .. kronor 8,000;

dels ock förklara, att kostnaderna för tillfällig löneförbättring skola, vad beträffar föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara, utgå av inrättningens egna medel.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Kurt Björklund.

Tabell I

rörande tillfällig löneförbättring för vissa grupper av befattningshavare å ordinarie stat budgetåret 1935/1936.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid högre lärarinnesseminariet, allmänt läroverk, folkskoleseminarium, tekniskt läroverk och statens blind- undervisningsanstalter.				
Rektor, utom vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda män och vid hantverksskolan i Växjö för blinda kvinnor:				
Manlig	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300	1 000 700 + 300
Kvinnlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Lektor, manlig	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300	1 000 700 + 300
» kvinnlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Adjunkt samt rektor vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda män och vid hantverksskolan i Växjö för blinda kvinnor:				
Manlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Kvinnlig, ävensom ämneslärarinna vid allmänt läroverk, som enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter åtnjuta samma avlöning som kvinnlig adjunkt	550 350 + 200	650 425 + 225	750 500 + 250	800 525 + 275
Annan ämneslärarinna vid allmänt läroverk	470 295 + 175	550 350 + 200	650 425 + 225	700 475 + 225
Vid högre lärarinnesseminariet.				
Ämneslärarinna, som enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter åtnjuta samma avlöning som kvinnlig adjunkt	— —	— —	— —	800 525 + 275
Annan ämneslärarinna	— —	— —	— —	750 500 + 250
Övningsskollärare, manlig	— —	— —	— —	800 525 + 275
» kvinnlig	— —	— —	— —	700 475 + 225

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Lärare i teckning, manlig	—	—	—	650
» » » kvinnlig	—	—	—	575
Lärlarinna i gymnastik	—	—	—	400
Lärare i musik, manlig	—	—	—	425
» » » kvinnlig	—	—	—	375
Lärlarinna i handarbete	—	—	—	500
Vid statens skolköksseminarium och hushållsskola.				
Biträdande föreståndarinna	—	—	—	750
Annan lärarinna i hushållsgöromål . . .	—	—	—	500 + 250
Lärlarinna i handarbete	—	—	—	550
Lärlarinna i handarbete	—	—	—	450
Vid de högre allmänna läroverken.				
Teckningslärare, manlig	300	350	400	450
» kvinnlig	270	310	355	400
Gymnastiklärare, manlig	420	490	560	625
» kvinnlig	380	435	500	560
Musiklärare, manlig	300	350	400	450
» kvinnlig	270	310	355	400
Vid realskolorna.				
Adjunkt, som överflyttats från kommunal mellanskola till samrealskola utan att äga behörighet till adjunksbefattning vid allmänt läroverk	600	600	600	600
Ämneslärarinna, som överflyttats från kommunal mellanskola till samrealskola utan att äga behörighet till adjunksbefattning vid allmänt läroverk	500	500	500	500
Teckningslärare, manlig	200	240	270	300
» kvinnlig	170	200	230	250
Gymnastiklärare, manlig	250	290	330	375
» kvinnlig	210	250	290	325
Musiklärare, manlig	170	200	230	250
» kvinnlig	150	175	200	225
Lärlarinna i kvinnligt handarbete	90	100	110	125

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsg r u p p			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid folkskoleseminarierna.				
Övningsskollärare, manlig	530	620	710	800
	355 + 175	410 + 210	475 + 235	525 + 275
» kvinnlig	470	550	650	700
	295 + 175	350 + 200	425 + 225	475 + 225
Lärare i teckning vid dubbelseminarium:				
Manlig	530	620	710	800
Kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i teckning vid enkelseminarium:				
Manlig	315	365	415	475
Kvinnlig	280	325	370	425
Lärare i musik, manlig	530	620	710	800
» » » kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i gymnastik, manlig	530	620	710	800
» » » kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i manlig slöjd	485	565	645	725
Lärarinna i kvinnlig slöjd	340	390	440	500
» » » » vid manligt seminariums övningsskola	250	290	330	375
Lärarinna i hushållsgöromål	340	390	440	500
Lärare i trädgårdsskötsel, manlig	400	465	530	600
	275 + 125	300 + 165	330 + 200	400 + 200
» » » kvinnlig	340	390	440	500
	215 + 125	250 + 140	275 + 165	300 + 200
Vid småskoleseminarierna.				
Rektor, ämneslärare, övningsskollärare:				
Manlig	530	620	710	800
	355 + 175	410 + 210	475 + 235	525 + 275
Kvinnlig	470	550	650	700
	295 + 175	350 + 200	425 + 225	475 + 225
Skolköksföreståndarinna i Lycksele	—	—	—	450
	—	—	—	300 + 150
Vid folkskolinspektionen.				
Folkskolinspektör	700	800	900	1 000
	475 + 225	525 + 275	600 + 300	700 + 300

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid blindundervisningsanstalterna.²				
Ämneslärare	530 355 + 175	620 410 + 210	710 475 + 235	800 525 + 275
Lärlarinna	470 295 + 175	550 350 + 200	650 425 + 225	700 475 + 225
Arbetslärare	485 325 + 160	565 380 + 185	645 445 + 200	725 500 + 225
Handarbetslärlarinna	400	465	530	600
Slöjdlärlarinna	400	465	530	600
Lärlarinna i hushållsgöromål	400	465	530	600
Musiklärare	420	490	560	625
»	—	—	—	² 150
Gymnastiklärare	280	325	370	425
Vid skeppsgosseskolan i Karlskrona.				
Rektor	—	—	—	900 600 + 300
Vid veterinärinrättningen i Skara.				
Föreståndare, lektor	—	800 525 + 275	—	—
Vid navigationsskolorna.				
Rektor i Kalmar	—	—	—	1 900 1 250 + 650
» & övriga orter	—	—	—	1 400 900 + 500
Lektor	—	—	—	1 000 650 + 350
Adjunkt i Härnösand	—	—	—	2 000 1 300 + 700
» » Kalmar	—	—	—	2 000 1 300 + 700
» & övriga orter	—	—	—	1 700 1 150 + 550

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

² Beloppet utgör arvode.

Tabell II

rörande tillfällig löneförbättring för vissa grupper av befattningshavare å ordinarie stat budgetåret 1935/1936.

	Avlöningstillägg för år räknat			
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Andra huvudtiteln.				
Avlöning till å äldre stat kvarstående auditör.				
1 auditör vid flottans station i Karlskrona	600	300	—	900
Fångvårdsstaten.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 kokerska	125	75	—	200
1 dito	125	75	—	200
Fjärde huvudtiteln.				
Skeppsgosseskolorna.				
1 ordinarie ämneslärare	400	200	—	600
7 dito	2 800	1 400	—	4 200
1 extra ordinarie ämneslärare	—	—	450	450
4 dito	—	—	1 800	1 800
Femte huvudtiteln.				
Överståthållarämbetet.				
överståthållaren	4 000	—	—	4 000
underståthållaren	2 400	1 200	—	3 600
Landsstaten.				
<i>Fögderiförvaltningarna.</i>				
1 landsfogde i Stockholms län	1 040	520	—	1 560
1 dito i Jämtlands län	960	480	—	1 440
1 dito i Norrbottens län	960	480	—	1 440
1 dito i annat län	800	400	—	1 200
20 landsfogdar » » »	16 000	8 000	—	24 000
1 häradeskrivare	550	300	—	850

	Avlöningstillägg för år räknat			
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
118 häradsskrivare	64 900	35 400	—	100 300
1 landsfiskal i Gällivare distrikt	540	360	—	900
1 dito i Kiruna distrikt	540	360	—	900
1 dito i annat distrikt	450	300	—	750
486 landsfiskaler i » »	218 700	145 800	—	364 500
<i>Övergångsstat.</i>				
1 lanträntmästare	500	300	—	800
Åttonde huvudtiteln.				
Arkivdepån i Visby.				
1 föreståndare	—	—	300	300
Nionde huvudtiteln.				
Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstituttet vid Alnarp.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 professor	700	300	—	1 000
2 professorer	1 400	600	—	2 000
Lantbrukshögskolan.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 professor	700	300	—	1 000
1 dito	700	300	—	1 000
Lantmäteristaten.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 överlantmätare (i Gotlands län)	700	300	—	1 000
1 assistent	550	300	—	850
4 assistenter	2 200	1 200	—	3 400
Tionde huvudtiteln.				
1 instruktör i hemslöjd	500	—	—	500